

R.I.Z.I.V.

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

Geneeskundige Verzorging

Omzendbrief VI nr 2022/ van 8 september 2022 39/

Van toepassing vanaf 18 juli 2022

Vervangt omzendbrief nr 2022/281
van 28 juli 2022

Vergoeding van zorgverleners voor individuele COVID vaccinaties, in het kader van een door de gemeenschappen georganiseerde campagne

I. Antecedenten

Tijdens de ministerraad van 20 juli 2022 gaf de regering haar goedkeuring aan een ontwerp van koninklijk besluit en bijhorende circulaire die voorzien in vergoedingen voor artsen, verpleegkundigen en apothekers voor het toedienen van covid vaccins in individuele gevallen.

Deze maatregel is sindsdien retroactief van toepassing sedert 18 juli 2022.

Deze maatregel werd ter kennis en voor feedback voorgelegd aan de leden van het Verzekeringscomité tijdens de schriftelijke raadpleging van 18 juli 2022.

Gelet op de ontvangen commentaren werd een bijkomende vergadering voorzien op 8 augustus 2022 met de vertegenwoordigers van de betrokken zorgverleners.

Onderhavige omzendbrief geeft bijkomend antwoorden op eerder gestelde vragen en brengt een aantal verfijningen aan in de modaliteiten en financiering in de definitieve versie van het ontwerp van koninklijk besluit.

II. Inhoudelijke toelichting bij het definitieve ontwerp

1. Flankerende federale maatregel bij een campagne die wordt georganiseerd door de deelstaten

In het kader van de beheersing van de COVID pandemie maakt de vaccinatie van een zo groot mogelijk deel van de bevolking in door de gemeenschappen georganiseerde campagnes een essentieel onderdeel uit van de strategie. In de eerste fases werden die vaccinaties grotendeels uitgevoerd in daartoe opgerichte vaccinatiecentra, en vanuit die vaccinatiecentra gefinancierd.

Op korte termijn, in de volgende fases van de vaccinatie, en nog steeds in het kader van de door de gemeenschappen georganiseerde campagnes, wordt voorgesteld om de eerstelijnszorgverleners te mobiliseren en om voor deze zorgverleners een systeem van honoraria te voorzien voor de bereiding, aflevering en toediening van COVID vaccins, en dit in het kader van de verplichte ziekteverzekering.

De deelstaten blijven evenwel verantwoordelijk voor de organisatie van de vaccinatiecampagne en in het bijzonder de distributie van de vaccins naar de apotheken.

In eerste instantie is en blijft het dus ook de bedoeling dat het merendeel van de inentingën verder wordt toegediend in de vaccinatiecentra.

Het aandeel van onderhavige maatregel in het globale volume van inentingën zal dus beperkt uitvallen, aangezien de financiering louter bedoeld is voor occasionele en individuele inentingën die omwille van bijzondere of praktische redenen niet zouden kunnen doorgaan in een vaccinatiecentrum of in het kader van een door de deelstaten gefinancierde collectieve vaccinatie.

2. Aflevering en levering van individueel klaargemaakte vaccins door apothekers

Voor de apothekers wordt een honorarium voorzien van 3,22 euro voor de voorbereiding van vaccins. Het gaat hier bijgevolg om de bereiding van enkelvoudige doses (voor volwassenen of voor kinderen) uit multi-dose vials.

Om de kwaliteit en de veiligheid (met inbegrip van de traceerbaarheid) van de voorbereide vaccins te kunnen garanderen werden protocols hiervoor opgesteld, die up to date worden gehouden.

Deze protocols zijn te consulteren op

NL: <https://www.apb.be/nl/corp/volksgezondheid/Info-Corona/Vaccinatie/Vaccinatiecentrum/Bereiding-vaccins/Pages/default.aspx>

FR : <https://www.apb.be/fr/corp/sante-publique/Info-Corona/vaccination/Centre-de-vaccination/Preparation-des-vaccins/Pages/default.aspx>

De apotheker dient daarvoor te beschikken over een voorschrift en de nodige identificatiegegevens van de patiënt opdat dit aan de betrokken zorgverlener kan worden afgeleverd en kan worden gefactureerd op naam van de betrokken verzekerde.

De verstrekking wordt gefactureerd conform de facturatie-instructies.

3. Inenting door de apotheker

- *Kunnen of mogen apothekers covid-vaccins toedienen? Zo ja, onder welke voorwaarden? Is dit beperkt in de tijd?*

Volgend antwoord werd gegeven door de FOD Volksgezondheid:

Artikel 3, § 4, van de Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen machtigt de apothekers om onder bepaalde voorwaarden vaccins voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 voor te schrijven en toe te dienen. Deze machtiging is niet beperkt in de tijd.

“§ 4. In afwijking van paragraaf 1 zijn de personen die de artsenijsbereidkunde mogen uitoefenen overeenkomstig artikel 6, § 1 en die hun beroep in voor het publiek opengestelde apotheken uitoefenen, gemachtigd om, voorafgaandelijk aan de aflevering en de toediening, vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 voor te schrijven.

In afwijking van paragraaf 1 zijn de personen bedoeld in het eerste lid, ook gemachtigd om vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 toe te dienen mits het slagen van een specifieke opleiding die in dit verband door een arts of verpleegkundige wordt gegeven. Deze personen moeten op elk moment kunnen aantonen dat ze deze specifieke opleiding hebben gevolgd en ervoor geslaagd zijn.

Het in het eerste lid bedoelde voorschrift is slechts toegelaten, voor zover het vaccin onmiddellijk wordt toegediend in de apotheek waar het voorschrift en de aflevering werden verricht.

In de gevallen voorzien in het tweede lid, kan de apotheker overgaan tot het voorschrijven en subcutaan of intramusculair toedienen van adrenaline, indien de patiënt na de in het tweede lid bedoelde vaccinatie, een anafylactische shock ervaart.

De in het tweede lid bedoelde specifieke opleiding bevat een opleiding van minimum 8 uur, welke theoretische aspecten van vaccinatie omvat, met inbegrip van de samenstelling van de vaccins, de aanbevelingen van de Hoge Gezondheidsraad, allergieën op bepaalde bestanddelen, en allergische reacties op vaccins, en praktische aspecten rond vaccinatietechnieken, zoals het steriel toedienen, het herkennen van ernstige allergische reacties met name anafylaxie, en basistechnieken van reanimatie. De opleiding moet elke drie jaar hernieuwd worden.”

- Welke verstrekking kan worden aangerekend ?

De vergoeding voor de **toediening** van een COVID-vaccin aan een rechthebbende, door een apotheker bedraagt **15,5 euro**.

De apotheker zorgt ook voor de registratie van de inenting.

De verstrekking wordt gefactureerd conform de facturatie-instructies.

4. Inenting door een verpleegkundige

- Verfijning van de cumulregels en modaliteiten voor de specifieke verstrekking

De verstrekking voor de toediening van het COVID-19 vaccin in het kader van dit besluit is losgekoppeld van verstrekkingen in artikel 8 van de nomenclatuur die in voorkomend geval op dezelfde dag zouden worden verleend bij die patiënt. Indien deze verstrekking wordt aangerekend kan uiteraard geen verstrekking voor het toedienen van vaccins of geneesmiddelen uit artikel 8 van de nomenclatuur worden aangerekend voor dezelfde handeling.

Hieruit volgt onder meer dat die verstrekking geen aanleiding kan geven voor het aanrekenen van een basisverstrekking uit artikel 8 en ook niet voor de bijzondere verplaatsingsvergoeding voor rurale streken omschreven in de nationale overeenkomst. Deze verstrekking telt niet mee voor het bepalen van het dagplafond en zit ook niet in de groep van verstrekkingen gedekt door het forfaitair honorarium per verzorgingsdag.

De verstrekking staat ook open voor vroedvrouwen, in de mate dat die dergelijke verpleegkundige handeling mogen stellen. Vanwege pragmatische redenen, o.a. de registratie in het betrokken register wordt gevraagd dat die zorgverleners een RIZIV-nr. als verpleegkundige gebruiken bij het attesteren van deze verstrekking.

Bij deze verstrekking wordt geen onderscheid gemaakt naargelang de plaats van verstrekking noch indien die verleend wordt tijdens het weekend of op een feestdag.

Het honorarium van deze verstrekking dekt alle kosten die rechtstreeks of onrechtstreeks verbonden zijn aan de uitvoering ervan waaronder het ontvangen van het vaccin, de bewaring ervan, de eventuele verplaatsing van de verpleegkundige, de toediening alsook de registratie ervan.

Opdat het honorarium kan worden aangerekend, dient de verpleegkundige het individueel klaargemaakte vaccin rechtstreeks te bekomen van de apotheker. De hypothesen waarbij het vaccin in bulk zou worden bekomen, niet via een apotheek zou zijn belevend of door een patiënt zelf zou zijn afgehaald, zijn uitgesloten uit de vergoedingsvoorwaarden.

De derdebetalersregeling is verplicht van toepassing. De patiënten zijn geen enkel bedrag verschuldigd voor de bedoelde verstrekkingen (geen remgeld en geen supplementen). De verificatie van de identiteit van de patiënt is ook vereist (lezing eID of alternatieven).

Overeenkomstig de regelgeving van de FOD Volksgezondheid moet het toedienen van een vaccin door een verpleegkundige voorgeschreven zijn door een arts.

- *Registratie van de inenting*

De verpleegkundige dient in te staan voor de registratie van het vaccin in Vaccinnet+ of het betreffende register dat door de gemeenschappen is ingesteld voor de registratie van de vaccinaties.

5. Inenting door vroedvrouwen

- *Kunnen of mogen vroedvrouwen met diploma na oktober 2018 covid-vaccins toedienen aan zwangere vrouwen ?*

Volgend antwoord werd gegeven door de FOD Volksgezondheid:

Artikel 20 van de wet van 4 november 2020 inzake verschillende sociale maatregelen ingevolge de COVID-19-pandemie machtigt bepaalde personen die daartoe bij of krachtens de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen niet bevoegd zijn, vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 voor te bereiden en toe te dienen, op voorwaarde dat de daarin bepaalde voorwaarden vervuld zijn. De vroedvrouwen die hun diploma hebben behaald na 1 oktober 2018 worden specifiek vermeld onder 3°, a) van, dit artikel.

Deze bepaling viseert niet specifiek de vaccinatie van zwangere vrouwen. Het betreft immers een bepaling die werd genomen om een oplossing te bieden voor het tekort aan wettelijk bevoegde personen en om aldus een voldoende capaciteit te behouden voor de vaccinatie tegen covid-19 van de algemene bevolking.

Deze bepaling treedt buiten werking op 1 januari 2023 (krachtens artikel 3 van het koninklijk besluit van 26 juni 2022 tot uitvoering van de artikelen 16, tweede lid, en 19, tweede lid, van de wet van 4 november 2020 inzake verschillende sociale maatregelen ingevolge de COVID-19-pandemie, evenals van het artikel 9, tweede lid, van de wet van 23 december 2021 tot wijziging van de wet van 4 november 2020 inzake verschillende sociale maatregelen ingevolge de COVID-19-pandemie).

Art. 20. In het kader van de COVID-19-coronavirus-epidemie mogen vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 worden voorbereid en toegediend door personen die daartoe bij of krachtens de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen niet bevoegd zijn, op voorwaarde dat de volgende voorwaarden cumulatief vervuld zijn:

1° wanneer, bij ontstentenis van een voldoende aantal wettelijk bevoegde personen om deze handelingen te verrichten, vastgesteld door de verantwoordelijke arts of de verantwoordelijke verpleegkundige, of bij hun afwezigheid door de federale gezondheidsinspecteur, de epidemie het noodzakelijk maakt om deze handelingen te verrichten. Na uitputting van alle andere bestaande middelen om wettelijk bevoegde personen te mobiliseren, is de mobilisatie van niet-wettelijk bevoegde personen het laatste redmiddel;

2° de handelingen worden prioritair toevertrouwd aan de personen wier opleiding het dichtst aansluit bij dat van verpleegkundige, en zulks naargelang van:

- a) de behoeften aan verplegend personeel in het kader waarin de zorg wordt verstrekt, en*
- b) de complexiteit van de te verstrekken verpleegkundige zorg;*

3° ze worden verricht door de masterstudenten in de geneeskunde, heelkunde en vroedkunde, de laatstejaarsstudenten verpleegkunde, de laatstejaarsstudenten in de medische laboratoriumtechnologie en de laatstejaarsstudenten in de artsenijsbereidkunde, die buiten het kader van hun opleiding werkzaam zijn in hun toekomstige beroep, alsook door de volgende personen die wettelijk bevoegd zijn om hun beroep uit te oefenen in overeenstemming met de wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen:

- a) de vroedvrouwen die hun diploma hebben behaald na 1 oktober 2018;*
- b) de tandartsen;*
- c) de logopedisten;*
- d) de apothekers;*
- e) de farmaceutisch-technisch assistenten;*
- f) de hulpverleners-ambulanciers met een ervaring van minstens twee jaar;*
- g) de mondhygiënist;*
- h) de medisch laboratoriumtechnologen;*
- i) de zorgkundigen;*

4° de verantwoordelijke arts of de verantwoordelijke verpleegkundige beslist over de verdeling van de personen die op basis van deze wet gemachtigd zijn om de vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 voor te bereiden en toe te dienen binnen een gestructureerd zorgteam. Dat gestructureerd zorgteam bestaat onder andere uit een coördinerend verpleegkundige die samenwerkt met een arts. De coördinerend verpleegkundige stuurt het zorgteam aan;

5° de coördinerend verpleegkundige van het gestructureerde zorgteam of de verantwoordelijke arts vertrouwt het voorbereiden en toedienen van de vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 toe aan de personen die daartoe op basis van deze wet gemachtigd zijn, rekening houdend met hun opleidingen en hun vaardigheden;

6° voorafgaand aan het voorbereiden en toedienen van de vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 wordt een opleiding gevolgd. Deze opleiding wordt gegeven door een verpleegkundige of een arts, zowel wat het voorbereiden en toedienen van deze vaccins betreft als inzake de maatregelen ter bescherming van de gezondheid die nodig zijn om deze activiteit uit te oefenen. De opleiding wordt aangepast aan de kennis en de vaardigheden van de personen die op grond van deze wet gemachtigd worden;

7° het voorbereiden en toedienen van de vaccins enkel vergund voor de profylaxe van het coronavirus SARS-CoV-2 wordt verricht onder het toezicht van de coördinerend verpleegkundige of de verantwoordelijke arts, die bereikbaar moet zijn. Het toezicht op het voorbereiden van deze vaccins kan ook worden uitgeoefend door een apotheker.

8° de personen die verantwoordelijk zijn voor het kader waarin de activiteiten worden uitgeoefend, vergewissen zich van de stand van zaken inzake de aansprakelijkheids- en arbeidsongevallenverzekering.

Artikel 45 van de gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen laat toe dat vroedvrouwen deze verpleegkundige handelingen stellen. Voor vroedvrouwen met een diploma van na 1 oktober 2018 is dit evenwel beperkt maar door bovenvermelde wet van 4 november 2020 mogen zij wel degelijk vaccins toedienen.

- *Praktische toepassing voor vroedvrouwen*

Vroedvrouwen worden niet apart vermeld in het ontwerp KB, maar worden in de definities voor de toepassing en modaliteiten gelijkgesteld met de bepalingen voor verpleegkundigen.

Vroedvrouwen kunnen de verstrekking voorzien voor verpleegkundigen aanrekenen met het RIZIV nr. waarover ze reeds beschikken of dat ze desgevallend kunnen aanvragen specifiek voor de aanrekening van verstrekkingen als verpleegkundige.

De overige modaliteiten zoals supra voorzien voor verpleegkundigen gelden ook mutatis mutandis wanneer vroedvrouwen deze verstrekking kunnen aanrekenen.

6. Inenting door artsen

- *Verfijning en bijsturing van de aan te rekenen verstrekking(en) voor inenting*

In het initiële ontwerp KB dat werd voorgelegd voor advies aan het Verzekeringscomité wordt toegestaan dat een raadpleging of huisbezoek via bestaande nomenclatuur kan aangerekend worden indien een raadpleging of bezoek om andere redenen werd gepland.

Echter, of een raadpleging al dan niet werd gepland om andere redenen is een zeer subjectief gegeven, riskeert tot vele interpretatievragen te leiden en is bovendien moeilijk te controleren. Artsen gaven daarbij ook aan dat bij het grootste deel van de vaccinatiemomenten er meestal andere medische problematiek besproken en behandeld wordt tijdens de individuele vaccinatiemomenten, en er ook steeds een korte anamnese en klinisch onderzoek gebeurt bij een vaccinatiemoment.

Bovendien zullen de situaties waarbij de pseudocode voor vaccinatie kan worden gebruikt, namelijk georganiseerde gegroepeerde vaccinaties in eigen praktijk, zeer beperkt zijn volgens de informatie die vanuit de gemeenschappen bekomen werd.

Om tegemoet te komen aan deze problemen wordt voorgesteld om het ontwerp KB aan te passen, waarbij de pseudocode voor toediening en registratie van een covid-vaccinatie door een arts wordt geschrapt.

Daarnaast wordt toegestaan dat de bestaande nomenclatuur voor raadplegingen en bezoeken steeds wordt gebruikt voor een vaccinatie die plaatsvindt tijdens of via een individuele raadpleging of bezoek, wanneer ook de vaccinatie wordt geregistreerd.

Belangrijk is wel dat het steeds moet gaan om occasionele en individuele vaccinaties. De verstrekkingen voor een raadpleging of een bezoek kunnen bijgevolg niet worden aangerekend indien de vaccinatie tegen covid-19 gebeurt tijdens individuele of collectieve vaccinatie in onder meer zorginstellingen, residentiële collectiviteiten, gemeentes, scholen, eerstelijnszones, vaccinatiecentra, arbeidsgeneeskundige diensten.

- *Inbegrepen in het honorarium: het bekomen van het vaccin*

Opdat het honorarium kan worden aangerekend, dient de arts het individueel klaargemaakte vaccin rechtstreeks te bekomen van de apotheker. De hypothesen waarbij het vaccin in bulk zou worden bekomen, niet via een apotheek zou zijn belevend of door een patiënt zélf zou zijn afgehaald, zijn uitgesloten uit de vergoedingsvoorwaarden.

- *Registratie van de inenting*

De arts dient in te staan voor de registratie van het vaccin in Vaccinnet+ of het betreffende register dat door de gemeenschappen is ingesteld voor de registratie van de vaccinaties.

III. Evaluatie en monitoring

De verstrekkingen en bijhorende kosten die specifiek worden aangerekend in het kader van onderhavige maatregel, zullen specifiek worden bijgehouden op basis van:

- De nominale verstrekkingen die worden aangerekend door apothekers voor de individuele bereiding van het vaccin, en de bijhorende cijfers met aflevering aan resp. verpleegkundigen (incl. vroedvrouwen) of artsen;
- De nominale verstrekkingen t.b.v. 15,50 euro aangerekend door verpleegkundigen (incl. vroedvrouwen)
- De nominale verstrekkingen t.b.v. 15,50 euro aangerekend voor apothekers;
- De inschatting van bezoeken en raadplegingen door artsen specifiek aangerekend voor de toediening van vaccins (op basis van de nominale aanrekening van de verstrekking van 3,22 euro verminderd met de aanrekening van de verstrekkingen 15,50 euro)

IV. Budgettaire weerslag

De kostprijs per toegediend vaccin bedraagt:

- 3,22 euro voor individuele bereiding door een apotheker met het oog op aflevering aan een andere zorgverlener;
- 15,5 euro voor toediening door een apotheker, vroedvrouw of verpleegkundige;
- De (variabele) kost van een raadpleging of bezoek door een arts, voor die raadplegingen of bezoeken die bijkomend zullen worden verleend in dit kader en waarvan het aantal afhankelijk is van de inschakeling van dit circuit in door de gemeenschappen georganiseerde campagnes.

Op basis van de laatst beschikbare gegevens van Sciensano (3 juli 2022) kan een inschatting gemaakt worden van het aantal patiënten aan wie een vaccin zal worden toegediend:

- Maximaal scenario 9.177.749 patiënten (hebben minstens één vaccin gekregen)
- Minimaal scenario 7.164.737 patiënten (hebben een eerste boostervaccinatie gekregen)

De inschatting vertrekt van een gemiddelde van de hierboven vermelde aantallen d.w.z. 8.171.243.

Budgetimpact bijgevolg 28,943 miljoen euro uitgaande van een aandeel van 20% van de vaccinaties via de eerstelijnszorgverleners.

Uitgaande van

- Een derde van de inentingën worden gezet door artsen.
Daarvan zouden er de helft worden uitgevoerd tijdens een bijkomende raadpleging.
- Twee derden van de inentingën worden gezet door de andere zorgverleners.

Het budget wordt voorzien in de dotatie.

Deze omzendbrief vervangt de omzendbrief VI nr. 2022/281 van 28 juli 2022 – 39/514.

De wnd. leidend ambtenaar,

J. Coenegrachts
Directeur-generaal a.i.

Bijlagen :

[Ontwerp KB covid vaccinatie](#)